

19.08.2024

Stanovisko NRL k obdržnému dotazu č. 8 (2024)

Dotaz:

Prosím o potvrzení/popření adekvátnosti důvodu požadavku na navýšení osvětlenosti v místnostech WC, sprchy učitelé a bezbariérové WC.

Při kontrole projektu pracovnice KHS požadovala navýšení osvětlenosti z 200 na 300 lx ve výše uvedených místnostech. Argumentovala, že to jsou bezokenní místnosti (nedostatkem denního světla). Domnívám se, že by tento požadavek byl správný v místnostech s trvalým pobytem osob a nyní že oprávněný není.

Odpověď:

Požadavek pracovnice KHS v současné době **NENÍ** oprávněný. Požadavek na navýšení osvětlenosti **u bezokenních prostorů** vychází z Nařízení vlády č. 361/2007 Sb., kterým se stanoví podmínky ochrany zdraví při práci, ve znění pozdějších předpisů, §45, odstavce 7, kde je požadováno normové požadavky (ČSN EN 12464-1) navýšit nejméně o jeden stupeň řady osvětlenosti. Nesmí se ale zapomínat na **§45** a tím je „Osvětlení vnitřních pracovišť s **trvalou prací**“. Norma ČSN EN 12464-1 bude v podzimní přípravované novele pro pracoviště bez trvalé práce zezavázňena. Poté pracovníci KHS mohou na základě odborného posouzení v souladu s normou ČSN EN 12464-1 požadovat navýšení dle bodu 5.3.3. normy ČSN EN 12464-1. Ovšem stejně tak je zapotřebí myslet i na **tabulku 2 - Okolnosti pro snížení požadované udržované osvětlenosti**, kde je možnost pro neobvykle krátkou dobu požadavek snížit o jeden stupeň řady osvětlenosti. Dle našeho názoru i po podzimní novele NV 361/2007 Sb. nebude zapotřebí v místnostech jako WC, sprchy apod. navyšovat osvětlenost v bezokenním prostoru. Máme za to, že požadavek normy je dostačující.

§ 45 Osvětlení vnitřních pracovišť s trvalou prací

(7) Na pracovišti uvedeném v odstavci 5 musí být elektrické osvětlení prostoru vyjádřené udržovanou osvětleností nejméně $\bar{E}_m = 300 \text{ lx}$ s rovnoměrností osvětlení $U_o \geq 0,4$, pokud česká technická norma upravující hodnoty elektrického osvětlení¹⁸⁾ nestanoví vyšší hodnoty. Normové požadavky a hodnoty udržované osvětlenosti uvedené v české technické normě upravující hodnoty elektrického osvětlení¹⁸⁾ **se navýší nejméně o jeden stupeň řady osvětlenosti.**

34) ČSN EN 12464-1 Světlo a osvětlení - Osvětlení pracovišť - Část 1: Vnitřní pracoviště.

§ 7 Minimální opatření k ochraně zdraví, bližší hygienické požadavky na pracoviště

(6) Vstupy na pracoviště, na němž je **práce vykonávána po dobu 4 hodiny za směnu a delší** (dále jen „**trvalá práce**“), které se během pracovní doby otevírají přímo do venkovního prostoru, musí být v zimním a přechodném období, kdy korigovaná teplota venkovního vzduchu je nižší než minimální teplota upravená v příloze č. 1, části A, tabulce č. 2 nebo nižší než udržovaná operativní nebo výsledná teplota jako technologický požadavek, zabezpečeny proti vnikání venkovního vzduchu.

Norma ČSN EN 12464-1

5.3.3 Osvětlenosti místa zrakového úkolu nebo místa činnosti

V případě, že se předpoklady liší od běžných zrakových podmínek, se však doporučuje udržovanou osvětlenost zvýšit (o jeden nebo dva stupně řady osvětlenosti (viz 5.3.2)) v závislosti na okolnostech uvedených v tabulce 1.

Například se doporučuje zvýšení o jeden stupeň, pokud platí jedna nebo dvě z podmínek uvedených v tabulce 1, a zvýšení o dva stupně, pokud platí více než dvě z těchto podmínek. Příklady viz příloha C.

Upravená hodnota, která zohledňuje běžné okolnosti, je uvedena v kapitole 7 (\bar{E}_m , upravená). Tato upravená hodnota nesmí být považována za horní hranici.

Tabulka 1 – Okolnosti pro zvýšení udržované osvětlenosti

zraková činnost při práci je rozhodující
chyby se nákladně opravují
přesnost, vysoká produktivita nebo zvýšené soustředění jsou velmi důležité
zrakové úkoly jsou neobvykle malé nebo málo kontrastní
úkol je vykonáván po neobvykle dlouhou dobu
v místě zrakového úkolu nebo místě činnosti je malý příspěvek denního světla
stav zraku pracovníka je zhoršený

Tabulka 2 – Okolnosti pro snížení požadované udržované osvětlenosti

detaily zrkového úkolu jsou neobvykle velké nebo mají velký kontrast

úkol je vykonáván po neobvykle krátkou dobu

